

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.89g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017

nr. 77 din 09.07.2018

Monitorul Oficial nr.424-429/160 din 16.11.2018

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,
Având în vedere sesizarea depusă pe 25 iunie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 9 iulie 2018 în camera de consiliu,
Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a punctelor 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#), ridicată de către dl Vitalie Bîzgu, parte în dosarul nr.3a-602/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională, pe 25 iunie 2018, de către un colegiu civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#), așa cum a fost interpretat acesta prin [Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016](#).

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află apelul declarat de către dl Vitalie Bîzgu împotriva hotărârii judecătorești Chișinău, sediul Centru, din 12 februarie 2018, prin care a fost respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată a acestuia împotriva Inspectoratului General de Poliție al MAI.

4. În cadrul ședinței de judecată din 7 iunie 2018, dl Vitalie Bîzgu a ridicat excepția de neconstituționalitate a punctelor 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#).

5. Prin încheierea din aceeași dată, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#), sunt următoarele:

„39. Se consideră abatere disciplinară fapta (acțiune sau inacțiune) funcționarului săvârșită cu vinovăție prin care au fost încălcate prevederile prezentului Statut disciplinar, ale actelor normative în vigoare, restrângerile, interdicțiile și incompatibilitățile statuate de legislația în vigoare, ordinele și dispozițiile superiorilor, regulamentul intern sub a căror incidență se înscrie specificul funcției, precum și cerințele fișei postului deținut.

[...]

69. Funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu este în drept:

1) să solicite înlăturarea persoanei care efectuează ancheta de serviciu, la apariția temeiurilor prevăzute în pct.57 al prezentului Statut disciplinar;

2) să prezinte persoanei care efectuează ancheta de serviciu probele pe care le consideră necesare, în vederea demonstrării nevinovăției sale sau care pot influența la aplicarea unei sancțiuni disciplinare mai blânde;

3) să conteste acțiunile persoanei care efectuează ancheta de serviciu și deciziile adoptate în cadrul acesteia la conducătorul subdiviziunii care a dispus efectuarea anchetei de serviciu, iar, după caz, la conducătorul ierarhic superior.

70. La finalizarea anchetei de serviciu, persoana sancționată disciplinar, în baza unei cereri scrise înaintate pe numele persoanei care a dispus desfășurarea anchetei de serviciu, este în drept să ia cunoștință de ordinul și materialele anchetei, cu respectarea legislației privind secretul de stat și protecția datelor cu caracter personal. Cererea se anexează la materiale anchetei de serviciu.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia menționează că prevederile criticate contravin cerințelor de calitate a legii și că, nefiind clare, sunt aplicate de către funcționarul care efectuează ancheta de serviciu în mod discreționar.

9. De asemenea, autorul menționează că punctele 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne încalcă dreptul la un proces echitabil al angajaților din poliție atunci când este efectuată ancheta de serviciu.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#), ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Vitalie Bîzgu,

parte în dosarul nr.3a-602/18, pendinte la Curtea de Apel Chişinău. Sesizarea este formulată de către un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#), așa cum a fost interpretat acesta prin [Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016](#).

13. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie punctele 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#), care definesc noțiunea de abatere disciplinară și reglementează drepturile funcționarului audiat în cadrul anchetei de serviciu.

14. Curtea observă că autorul excepției pretinde că dispozițiile legale contestate nu sunt clare și contravin principiilor unui proces echitabil.

15. Curtea subliniază că, potrivit articolului 24 alin.(2) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată și să descrie obiectul și circumstanțele pe care subiectul își bazează cerințele.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta nu este motivată, iar autorul acesteia este nemulțumit, în realitate, de modul în care au fost aplicate dispozițiile punctelor 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne de către persoana care a efectuat ancheta de serviciu și conducătorul subdiviziunii care a dispus inițierea acesteia.

17. Curtea reține că raporturile juridice de muncă trebuie să se desfășoare într-un cadru legal, pentru a fi respectate drepturile și îndatoririle, precum și interesele legitime ale ambelor părți. În acest cadru, cercetarea disciplinară prealabilă aplicării sancțiunii contribuie în mare măsură la prevenirea unor măsuri abuzive, nelegale sau nefondate, dispuse de angajator, profitând de situația sa dominantă.

18. Cu privire la câmpul de aplicare al principiilor unui proces echitabil, Curtea amintește că prin hotărârea din 23 iunie 1981, pronunțată în cauza *Le Compte, Van Leuven și De Meyere v. Belgia*, §51, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că procedurile disciplinare intră sub incidența articolului 6 §1 din Convenție în materie de echitate a procesului și de soluționare a cauzei într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială.

19. Totodată, Curtea Europeană a menționat că, atunci când autoritățile publice învestite cu atribuții de cercetare a abaterilor disciplinare și de sancționare a acestora nu îndeplinesc exigențele unei instanțe independente și imparțiale, legislația statului trebuie să permită accesul la o instanță judecătorească care prezintă toate garanțiile prevăzute de articolul 6 din Convenție (*Frankowicz v. Polonia*, 16 decembrie 2008, §60, și *Chaudet v. Franța*, 29 octombrie 2009, §36).

20. Curtea Europeană a arătat în cauza *De Geouffre de la Pradelle v. Franța* (16 decembrie 1992, §34) faptul că este necesar ca legislația națională să asigure fiecărei persoane „o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale”.

21. Astfel, Curtea menționează că, potrivit cadrului legal existent, actul de aplicare a unei sancțiuni disciplinare nu este exclus de la controlul judecătorec. La sesizarea părții interesate, instanța de judecată trebuie să se pronunțe cu privire la legalitatea sancțiunii aplicate.

22. De asemenea, Curtea constată că, potrivit punctului 101 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, funcționarul sancționat este în drept să conteste legalitatea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare la instanța competentă de contencios administrativ, în condițiile legii. Aceste dispoziții ale legii reprezintă o reiterare a prevederilor constituționale ale articolului 53, potrivit cărora persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

23. Totodată, Curtea menționează că eventualele greșeli de aplicare a legii pe parcursul desfășurării anchetei de serviciu nu pot constitui motive de neconstituționalitate a dispozițiilor de lege criticate și, prin urmare, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de către Curte, ci sunt de competența instanței de judecată, care are prerogativa de a interpreta faptele care constituie abateri disciplinare și de a analiza în mod efectiv sancțiunea contestată cu respectarea garanțiilor dreptului la un proces echitabil.

24. Din analiza conținutului normativ al dispozițiilor punctelor 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al

funcționarului public cu statut special, Curtea reține că aceste texte prevăd ce fapte săvârșite de funcționarul public cu statut special constituie abateri disciplinare și ce drepturi are acesta în cadrul anchetei de serviciu. Cu privire la critica de neconstituționalitate a acestor prevederi, formulată din perspectiva unei lipse de claritate și previzibilitate, Curtea constată că aceasta este nefondată.

25. În cauza de față, Curtea observă că dispozițiile de lege criticate prevăd suficient de clar că faptele (acțiune sau inacțiune ale) funcționarului săvârșite cu vinovăție, prin care au fost încălcate prevederile Statutului disciplinar, ale actelor normative în vigoare, restrângerile, interdicțiile și incompatibilitățile stabilite de legislația în vigoare, ordinele și dispozițiile superiorilor, regulamentul intern, sub a căror incidență se înscrie specificul funcției, precum și cerințele fișei postului deținut constituie abateri disciplinare, că funcționarul public cu statut special are anumite drepturi în cadrul anchetei de serviciu și că la finalizarea anchetei de serviciu, persoana sancționată disciplinar, în baza unei cereri scrise, înaintate pe numele persoanei care a dispus desfășurarea anchetei de serviciu, este în drept să ia cunoștință de ordinul și materialele anchetei.

26. Astfel, Curtea menționează că prevederile legale criticate au un conținut normativ clar și precis pentru a putea fi aplicate și oferă suficiente repere pentru ca destinatarul acestora - în cazul de față, funcționarul public cu statut special - să înțeleagă sensul lor, să își adapteze conduita și să aibă reprezentarea corectă a derulării procedurii disciplinare.

27. Prin urmare, Curtea reține că legislația în vigoare prevede suficiente garanții jurisdicționale împotriva arbitrarului unei autorități publice, care are competența de a cerceta abaterile disciplinare, prin reglementarea posibilității contestării actului de aplicare a unei sancțiuni disciplinare, și constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se declară inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a punctelor 39, 69 și 70 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#), ridicată de către dl Vitalie Bîzgu, parte în dosarul nr.3a-602/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE Mihai POALELUNGI

Nr.77. Chișinău, 9 iulie 2018.